ร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26
เรื่อง
การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ

คำแถลงการณ์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ฉบับที่ 26 เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ ซึ่งเป็นการแก้ไขของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2551 (IAS 26 : Accounting and Reporting by Retirement Benefit Plans (Bound volume 2009))

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

	ย่อหน้าที่
ขอบเขต	**1–7**
คำนิยาม	**8–12**
โครงการสมทบเงิน	**13–16**
โครงการผลประโยชน์	**17–31**
มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้	23–26
ความถี่ของการกำหนดมูลค่าตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	27
เนื้อหาในงบการเงิน	28–31
โครงการทั้งหมด	**32–36**
การวัดมูลค่าสินทรัพย์โครงการ	32–33
การเปิดเผยข้อมูล	34–36
วันถือปฏิบัติ	**37**

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ประกอบด้วยย่อหน้าที่ 1 ถึง 37 ทุกย่อหน้ามีความสำคัญเท่ากัน โดยตัวอักษรหนาดำถือเป็นหลักการที่สำคัญ และมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ต้องอ่านโดยคำนึงถึงข้อกำหนดของแม่บทการบัญชี ในกรณีที่ไม่ได้ให้แนวปฏิบัติในการเลือกและการใช้นโยบายการบัญชี ให้กิจการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

ร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ

ขอบเขต

1. **มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ต้องใช้เมื่อมีการจัดทำงบการเงินของโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ**

2. โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุอาจมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น โครงการเงินบำนาญ โครงการเกษียณอายุ หรือโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือว่าโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุเป็นกิจการที่เสนอรายงานแยกต่างหากจากงบการเงินของนายจ้างของผู้เข้าร่วมโครงการ มาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นทุกฉบับให้นำมาใช้กับงบการเงินของโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ ตราบที่ไม่ขัดกับข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

3. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้กับการบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุเพื่อเสนอต่อผู้เข้าร่วมโครงการทั้งกลุ่ม ทั้งนี้ไม่ได้ใช้เพื่อรายงานเรื่องสิทธิที่มีในผลประโยชน์ตอบแทนเมื่อเกษียณอายุต่อผู้เข้าร่วมโครงการเป็นรายบุคคล

4. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน เป็นมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวกับการกำหนดต้นทุนของผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุในงบการเงินของนายจ้างที่มีโครงการดังกล่าว ดังนั้นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จึงช่วยเสริมมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวให้สมบูรณ์ขึ้น

5. โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุอาจเป็นโครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ หรือโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ กิจการหลายแห่งอาจจัดตั้งเป็นกองทุนแยกต่างหากเพื่อรับเงินสมทบและเพื่อจ่ายเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ ซึ่งอาจแยกเป็นนิติบุคคลต่างหากหรือไม่ก็ได้ และอาจมีทรัสตี หรือไม่ก็ได้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติโดยไม่คำนึงว่ากิจการมีการจัดตั้งเป็นกองทุนหรือมีทรัสตีหรือไม่

6. โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุที่ได้นำสินทรัพย์ไปลงทุนกับบริษัทประกันภัย ให้ใช้ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบัญชีและการโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุนเช่นเดียวกับโครงการที่ดำเนินการจัดการการลงทุนเอง ดังนั้นจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ เว้นแต่สัญญาที่ทำไว้กับบริษัทประกันภัยในนามของผู้เข้าร่วมโครงการคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะหรือกลุ่มของผู้เข้าร่วมโครงการ และภาระผูกพันในผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุอยู่ในความรับผิดชอบของบริษัทประกันภัยแต่ผู้เดียว

7. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ไม่ถือปฏิบัติกับผลประโยชน์ของการจ้างงานรูปแบบอื่น เช่น เงินชดเชยจากการเลิกจ้างงาน ข้อตกลงการผ่อนจ่ายค่าตอบแทน ผลประโยชน์การลาพักตามอายุงาน โครงการเกษียณอายุงานก่อนกำหนดที่จัดตั้งขึ้นเป็นพิเศษหรือโครงการเลิกจ้างแรงงานส่วนเกิน โครงการสุขภาพและสวัสดิการ หรือโครงการโบนัส รวมทั้งโครงการกองทุนประกันสังคมที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ

คำนิยาม

8. **คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีความหมายโดยเฉพาะ ดังนี้**

โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ	**หมายถึง**	**ข้อตกลงที่กิจการจะให้ผลประโยชน์แก่ลูกจ้างเมื่อสิ้นสุดหรือภายหลังสิ้นสุดการจ้าง (ไม่ว่าจะจ่ายเป็นเงินรายปีหรือจ่ายทั้งจำนวน) เมื่อผลประโยชน์หรือเงินสมทบนั้นสามารถกำหนด หรือประมาณการได้ล่วงหน้าก่อนการเกษียณอายุ โดยมีเอกสารประกอบหรือตามวิธีปฏิบัติของกิจการ**
โครงการสมทบเงินที่กำหนดไว้ (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "โครงการสมทบเงิน")	**หมายถึง**	**โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุซึ่งผลประโยชน์ที่จ่ายเมื่อเกษียณอายุกำหนดจากเงินสมทบและผลตอบแทนที่ได้จากการนำเงินนั้นไปลงทุน**
โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "โครงการผลประโยชน์")	**หมายถึง**	**โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุซึ่งผลประโยชน์ที่จ่ายเมื่อเกษียณอายุกำหนดโดยอ้างอิงจากสูตรในการคำนวณซึ่งโดยทั่วไป คิดจากค่าตอบแทนที่ลูกจ้างได้รับและ/หรืออายุงานของลูกจ้าง**
การโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุน	**หมายถึง**	**การโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุนซึ่งแยกต่างหากจากกิจการของนายจ้าง เพื่อให้กองทุนสามารถจ่ายผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุได้ตามภาระผูกพันในอนาคต**

ตามวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ คำศัพท์ต่อไปนี้ให้ใช้ตามความหมาย ดังนี้

ผู้เข้าร่วมโครงการ	**หมายถึง**	**สมาชิกของโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุและบุคคลอื่นที่มีสิทธิได้รับผลประโยชน์ภายใต้โครงการ**
สินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์	**หมายถึง**	**สินทรัพย์ของโครงการหักด้วยหนี้สินทั้งสิ้นนอกเหนือจากมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้**
มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้	**หมายถึง**	**มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่คาดว่าจะต้องจ่ายจากโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุให้แก่ลูกจ้างปัจจุบัน และอดีตลูกจ้างซึ่งได้ให้บริการแก่กิจการ**
ผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นสิทธิขาด (ตามภาระผูกพันในสัญญาจ้าง)	**หมายถึง**	**ผลประโยชน์หรือสิทธิตามเงื่อนไขของโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ ที่ไม่ขึ้นกับเงื่อนไขการจ้างงานต่อเนื่อง**

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

9. โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุบางโครงการจะมีผู้ให้การสนับสนุนอื่นนอกเหนือจากนายจ้าง มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินของโครงการดังกล่าวด้วย

10. โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุส่วนใหญ่กำหนดขึ้นจากข้อตกลงอย่างเป็นทางการ บางโครงการไม่มีข้อตกลงอย่างเป็นทางการแต่มีระดับของภาระผูกพันอันเนื่องมาจากวิธีปฏิบัติที่กำหนดขึ้นโดยนายจ้าง ในขณะที่บางโครงการอนุญาตให้นายจ้างจำกัดภาระผูกพันของตนเองภายใต้โครงการได้ ซึ่งโดยปกติจะเป็นการยากที่นายจ้างจะยกเลิกโครงการหากยังมีลูกจ้างอยู่ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับโครงการที่จัดตั้งขึ้นอย่างไม่เป็นทางการเช่นเดียวกันกับโครงการที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ

11. โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุหลายโครงการได้จัดตั้งเป็นกองทุนแยกต่างหากเพื่อรับเงินสมทบและจ่ายเงินผลประโยชน์ กองทุนดังกล่าวอาจมีการบริหารสินทรัพย์ของกองทุนโดยคณะบุคคลอิสระ ในบางประเทศเรียกคณะบุคคลเหล่านี้ว่า ทรัสตี มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ใช้คำว่าทรัสตีเพื่ออธิบายถึงคณะบุคคลดังกล่าว โดยไม่คำนึงว่ามีการจัดตั้งทรัสต์ขึ้นหรือไม่

12. โดยปกติ โครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุจะหมายถึงโครงการสมทบเงิน หรือโครงการผลประโยชน์ ซึ่งโครงการแต่ละประเภทจะมีลักษณะเฉพาะ ในบางครั้ง โครงการที่จัดตั้งขึ้นมีลักษณะผสมของทั้งสองแบบ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือว่าโครงการแบบผสมดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์

โครงการสมทบเงิน

13. งบการเงินของโครงการสมทบเงินต้องประกอบด้วยงบแสดงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ และคำอธิบายเกี่ยวกับนโยบายการโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุน

14. ภายใต้โครงการสมทบเงิน จำนวนเงินผลประโยชน์ในอนาคตของผู้เข้าร่วมโครงการจะกำหนดจากจำนวนเงินสมทบที่จ่ายโดยนายจ้าง ผู้เข้าร่วมโครงการ หรือทั้งสองฝ่าย รวมทั้งประสิทธิภาพการดำเนินงานและผลตอบแทนจากการลงทุนของกองทุน โดยทั่วไปภาระผูกพันของนายจ้างจะหมดไปเมื่อจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนซึ่งโดยปกติมิได้มีข้อกำหนดให้ต้องใช้คำแนะนำของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ถึงแม้ว่าในบางครั้งคำแนะนำดังกล่าวอาจใช้ในการประมาณการผลประโยชน์ในอนาคตที่อาจจะได้รับ ซึ่งขึ้นอยู่กับเงินสมทบที่จ่ายในปัจจุบันและจำนวนเงินสมทบที่ต้องจ่ายในอนาคตและผลตอบแทนจากการลงทุนซึ่งไม่คงที่

15. ผู้เข้าร่วมโครงการให้ความสนใจกับกิจกรรมของโครงการ เนื่องจากเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากจำนวนของผลประโยชน์ในอนาคต ผู้เข้าร่วมโครงการสนใจที่จะทราบว่าได้มีการรับเงินสมทบและมีวิธีการควบคุมที่เหมาะสมในการปกป้องสิทธิของผู้รับผลประโยชน์หรือไม่ ส่วนนายจ้างให้ความสนใจการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและยุติธรรมของโครงการ

16. การรายงานของโครงการสมทบเงินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ และผลการดำเนินงานของการลงทุนของโครงการเป็นระยะ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การเสนองบการเงินควรรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

16.1 คำอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมที่มีนัยสำคัญสำหรับงวด และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ สมาชิกภาพ และเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ

16.2 งบที่แสดงรายการและผลการดำเนินงานของการลงทุนสำหรับงวด และฐานะการเงินของโครงการ ณ วันสิ้นงวด

16.3 คำอธิบายเกี่ยวกับนโยบายการลงทุน

โครงการผลประโยชน์

17. งบการเงินของโครงการผลประโยชน์ต้องรายงานโดยมีงบใดงบหนึ่งดังต่อไปนี้

17.1 งบที่แสดงถึงรายการทุกข้อต่อไปนี้

17.1.1 สินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์

17.1.2 มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ โดยแยกระหว่างส่วนที่เป็นผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นสิทธิขาด และส่วนที่มิใช่ผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นสิทธิขาด

17.1.3 ส่วนเกินหรือส่วนขาดของโครงการผลประโยชน์ หรือ

17.2 งบแสดงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ โดยรวมถึงรายการข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

17.2.1 หมายเหตุประกอบงบการเงินที่เปิดเผยมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ โดยแยกระหว่างส่วนที่เป็นผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นสิทธิขาด และส่วนที่เป็นผลประโยชน์ที่ยังไม่ได้รับเป็นสิทธิขาด

17.2.2 การอ้างอิงถึงที่มาของข้อมูลในรายงานการคำนวณตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัย

ถ้าการกำหนดมูลค่าจากการการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยไม่ได้จัดทำขึ้น ณ วันที่ในงบการเงิน จะต้องใช้การกำหนดมูลค่าครั้งล่าสุดเป็นเกณฑ์ และเปิดเผยวันที่ที่ได้มีการกำหนดมูลค่านั้น

18. มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ตามวัตถุประสงค์ของย่อหน้าที่ 17 จะต้องคำนวณจากผลประโยชน์ตามที่สัญญาไว้ภายใต้เงื่อนไขโครงการเกี่ยวกับการให้บริการของพนักงานจนถึงวันที่ปัจจุบัน โดยใช้ระดับเงินเดือนปัจจุบันหรือระดับเงินเดือนที่ประมาณการไว้ อย่างใดอย่างหนึ่ง พร้อมทั้งเปิดเผยเกณฑ์ที่ใช้ และจะต้องเปิดเผยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ด้วย

19. งบการเงินต้องอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ กับสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ และต้องอธิบายนโยบายการโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุนของผลประโยชน์ตามที่สัญญาไว้

20. ภายใต้โครงการผลประโยชน์ การจ่ายผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ขึ้นอยู่กับฐานะการเงินของโครงการและความสามารถในการจ่ายเงินสมทบในอนาคตให้แก่โครงการของผู้จ่ายเงินสมทบ ทั้งนี้รวมถึงผลการดำเนินงานของการลงทุนและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโครงการ

21. โครงการผลประโยชน์จำเป็นต้องได้รับคำแนะนำจากนักคณิตศาสตร์ประกันภัยเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินเงื่อนไขทางการเงินของโครงการ สอบทานข้อสมมติที่ใช้ในการประมาณการ และให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับระดับของจำนวนเงินสมทบที่จะนำส่งในอนาคต

22. การรายงานของโครงการผลประโยชน์มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรทางการเงินและกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการเป็นระยะ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรที่สะสมไว้และผลประโยชน์ของโครงการในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การเสนองบการเงินควรรวมถึงทุกเรื่องดังต่อไปนี้

    22.1 คำอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมที่มีนัยสำคัญสำหรับงวด และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ สมาชิกภาพ และเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ

    22.2 งบที่แสดงรายการ และผลการดำเนินงานของการลงทุนสำหรับงวด และฐานะการเงินของโครงการ ณ วันสิ้นงวด

    22.3 ข้อมูลเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ประกันภัยซึ่งอาจแสดงเป็นส่วนหนึ่งของงบหรือแยกแสดงเป็นรายงานต่างหาก และ

    22.4 คำอธิบายเกี่ยวกับนโยบายการลงทุน

มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้

23. มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่คาดว่าจะต้องจ่ายจากโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุอาจคำนวณและรายงานโดยใช้ระดับเงินเดือนปัจจุบัน หรือระดับเงินเดือนที่ประมาณการ จนถึงเวลาที่ผู้เข้าร่วมโครงการเกษียณอายุ

24. เหตุผลในการเลือกใช้แนวทางเงินเดือนปัจจุบันในการคำนวณ มีดังนี้

    24.1 มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้เป็นผลรวมของจำนวนเงินที่จัดสรรให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละคนในปัจจุบัน สามารถคำนวณได้อย่างมีหลักเกณฑ์ชัดเจนกว่าการใช้ระดับเงินเดือนที่ประมาณการ เนื่องจากใช้ข้อสมมติในการคำนวณน้อยกว่า

    24.2 ผลประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน จะเป็นภาระผูกพันของโครงการเมื่อมีการเพิ่มเงินเดือน

    24.3 มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ที่คำนวณโดยใช้ระดับเงินเดือนปัจจุบัน โดยทั่วไปจะมีจำนวนใกล้เคียงกับจำนวนเงินที่ต้องจ่ายเมื่อเกิดกรณีการเลิกจ้างหรือเลิกโครงการดังกล่าว

25. เหตุผลในการเลือกใช้แนวทางเงินเดือนที่ประมาณการในการคำนวณ มีดังนี้

    25.1 ข้อมูลทางการเงินควรจัดทำโดยใช้เกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่อง โดยไม่ต้องคำนึงถึงข้อสมมติและการประมาณการที่ต้องใช้

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

25.2 ภายใต้แผนการจ่ายเงินสุดท้าย ผลประโยชน์จะถูกกำหนดโดยอ้างอิงกับเงินเดือน ณ วันที่เกษียณอายุหรือใกล้วันที่เกษียณอายุ ดังนั้น จึงต้องมีการประมาณจำนวนเงินเดือน ระดับเงินสมทบ และอัตราผลตอบแทน และ

25.3 การไม่ประมาณการระดับเงินเดือนทั้งที่การโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุนส่วนใหญ่ได้มาจากการประมาณการเงินเดือน อาจเป็นผลให้รายงานแสดงว่ามีการจ่ายเงินเข้ากองทุนมากเกินไปอย่างเด่นชัด ทั้งที่โครงการนั้นไม่ได้มีการจ่ายเงินเข้ากองทุนมากเกินไป หรืออาจเป็นผลให้รายงานแสดงว่ามีการโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุนอย่างเพียงพอทั้งที่โครงการนั้นขาดเงินทุน

26. มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ที่กำหนดจากฐานเงินเดือนปัจจุบันจะต้องมีการเปิดเผยในงบการเงินของโครงการเพื่อแสดงถึงภาระผูกพันของผลประโยชน์ที่มีอยู่ ณ วันที่ในงบการเงิน มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ที่กำหนดจากฐานเงินเดือนที่ประมาณการ จะต้องมีการเปิดเผยในงบการเงินของโครงการเพื่อแสดงถึงขนาดของภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้นตามเกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่อง ซึ่งโดยปกติใช้เป็นเกณฑ์ในการโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุน นอกจากการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้แล้ว ยังอาจต้องมีคำอธิบายที่เพียงพอเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนถึงเนื้อหาเกี่ยวกับมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ คำอธิบายเช่นว่านั้นอาจอยู่ในรูปของข้อมูลเกี่ยวกับการโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุนในอนาคตให้เพียงพอตามที่วางแผนไว้ และนโยบายในการโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุนตามเกณฑ์เงินเดือนที่ประมาณการ ข้อมูลเหล่านี้อาจรวมอยู่ในงบการเงินหรือในรายงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ความถี่ของการกำหนดมูลค่าตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

27. ในหลายประเทศ การกำหนดมูลค่าตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยจะทำไม่บ่อยกว่าทุก ๆ 3 ปี หากมิได้มีการกำหนดมูลค่าตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่ในงบการเงิน ให้ใช้การกำหนดมูลค่าตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยครั้งล่าสุดที่มี พร้อมทั้งเปิดเผยวันที่ที่ได้มีการกำหนดมูลค่าครั้งล่าสุดนั้น

เนื้อหาในงบการเงิน

28. สำหรับโครงการผลประโยชน์ การนำเสนอข้อมูลจะอยู่ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังต่อไปนี้ ซึ่งแต่ละรูปแบบสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของวิธีปฏิบัติในการเปิดเผยและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

28.1 ในงบการเงินให้รวมงบที่แสดงให้เห็นถึงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ และจำนวนส่วนเกินหรือส่วนขาดของโครงการผลประโยชน์ งบการเงินของโครงการยังประกอบด้วยงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่ได้สัญญาไว้ งบการเงินยังอาจมีรายงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแนบไป

ด้วยเพื่อเป็นการให้ข้อมูลสนับสนุนเกี่ยวกับมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้

28.2 งบการเงินซึ่งประกอบด้วยงบแสดงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ จะเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินอาจมีรายงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยแนบไปด้วยเพื่อเป็นการให้ข้อมูลสนับสนุนเกี่ยวกับมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่ได้สัญญาไว้ และ

28.3 งบการเงินซึ่งรวมงบแสดงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ โดยมีรายงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่ได้สัญญาไว้แยกแสดงต่างหาก

ในรูปแบบแต่ละรูปแบบอาจมีรายงานของทรัสตีในลักษณะของรายงานสำหรับผู้บริหารหรือรายงานของกรรมการ และรายงานการลงทุนแนบมากับงบการเงินด้วย

29. ผู้ที่เห็นด้วยกับการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตามย่อหน้าที่ 28.1 และ 28.2 เชื่อว่าข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้และข้อมูลอื่นที่นำมาแสดงตามรูปแบบดังกล่าวช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินสถานะปัจจุบันของโครงการและความน่าจะเป็นที่โครงการนั้นจะปฏิบัติตามภาระผูกพันได้ นอกจากนี้ บุคคลเหล่านี้ยังเชื่อว่างบการเงินต้องมีความสมบูรณ์ในตัวเองโดยไม่ต้องอาศัยงบประกอบ อย่างไรก็ตาม บางคนเชื่อว่ารูปแบบที่แสดงตามย่อหน้าที่ 28.1 อาจแสดงว่ามีภาระหนี้สินเกิดขึ้นแล้ว ในขณะที่มูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ยังไม่มีคุณลักษณะของการเป็นหนี้สินครบทุกรายการ

30. ผู้ที่เห็นด้วยกับการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตามย่อหน้าที่ 28.3 เชื่อว่ามูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ไม่ควรรวมอยู่ในงบแสดงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ตามรูปแบบในย่อหน้าที่ 28.1 หรือแม้แต่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุตามรูปแบบในย่อหน้าที่ 28.2 เนื่องจากจะมีการนำจำนวนดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับสินทรัพย์โครงการโดยตรง ซึ่งการเปรียบเทียบในลักษณะดังกล่าวอาจไม่เหมาะสม บุคคลเหล่านี้ยังโต้แย้งว่านักคณิตศาสตร์ประกันภัยไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้กับราคาตลาดของเงินลงทุน แต่อาจประเมินมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากเงินลงทุนแทน เพราะฉะนั้นผู้ที่เห็นด้วยกับรูปแบบที่แสดงตามย่อหน้าที่ 28.3 จึงเชื่อว่าการเปรียบเทียบข้อมูลในลักษณะดังกล่าวไม่น่าจะสะท้อนให้เห็นถึงการประเมินผลโดยรวมของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยเกี่ยวกับโครงการและอาจก่อให้เกิดความเข้าใจที่ผิดได้ บางคนยังเชื่อด้วยว่าแม้ว่ามีการแสดงตัวเลขจำนวนเงินก็ตาม ข้อมูลที่เกี่ยวกับจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ควรแสดงแยกต่างหากไว้ในรายงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยเท่านั้น โดยมีคำอธิบายอย่างเหมาะสม

31. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้เห็นด้วยกับความเห็นที่ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ในรายงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยเป็นรายงานแยกต่างหาก แต่ไม่เห็น

ด้วยกับข้อโต้แย้งเรื่องการแสดงจำนวนมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่ได้สัญญาไว้ ดังนั้น มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จึงเห็นด้วยกับรูปแบบที่แสดงตามย่อหน้าที่ 28.1 และย่อหน้าที่ 28.2 และเห็นด้วยกับรูปแบบตามย่อหน้าที่ 28.3 ถ้าหากงบการเงินนั้นมีการอ้างอิงถึงและแนบด้วยรายงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งแสดงข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่ได้สัญญาไว้

โครงการทั้งหมด

การกำหนดมูลค่าสินทรัพย์โครงการ

32. เงินลงทุนของโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุต้องแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม ในกรณีของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด มูลค่ายุติธรรมคือราคาตลาด หากเงินลงทุนของโครงการซึ่งถือไว้ไม่สามารถประมาณมูลค่ายุติธรรมได้ ให้เปิดเผยเหตุผลของการไม่ได้ใช้มูลค่ายุติธรรม

33. ในกรณีของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด โดยปกติมูลค่ายุติธรรมคือราคาตลาด เนื่องจากการใช้ราคาตลาดถือได้ว่าเป็นเครื่องวัดที่มีประโยชน์สูงสุดสำหรับหลักทรัพย์ ณ วันที่ในงบการเงิน และยังมีประโยชน์สูงสุดต่อการวัดผลการดำเนินงานของการลงทุนสำหรับงวด ในกรณีของหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าไถ่ถอนคงที่ และได้มาเพื่อรองรับให้สัมพันธ์กับภาระผูกพันของโครงการ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของโครงการที่ระบุได้ อาจแสดงด้วยราคาที่กำหนดจากมูลค่าไถ่ถอนขั้นสุดท้าย โดยสมมติว่าอัตราผลตอบแทนคงที่จนถึงวันครบกำหนด ในกรณีที่เงินลงทุนซึ่งโครงการถือไว้ไม่สามารถประมาณมูลค่ายุติธรรมได้ เช่น ความเป็นเจ้าของทั้งหมดของกิจการ ให้เปิดเผยเหตุผลของการไม่ได้ใช้มูลค่ายุติธรรม ในกรณีที่เงินลงทุนของโครงการแสดงด้วยมูลค่าอื่นที่มิใช่ราคาตลาดหรือมูลค่ายุติธรรม โดยทั่วไปจะต้องเปิดเผยให้ทราบถึงมูลค่ายุติธรรมด้วย ทั้งนี้ สินทรัพย์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานของกองทุน จะต้องใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่เกี่ยวข้อง

การเปิดเผยข้อมูล

34. งบการเงินของโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ ไม่ว่าจะเป็นโครงการผลประโยชน์หรือโครงการสมทบเงิน จะต้องประกอบด้วยข้อมูลทุกข้อดังต่อไปนี้

34.1 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์

34.2 สรุปนโยบายการบัญชีที่มีนัยสำคัญ และ

34.3 คำอธิบายเกี่ยวกับโครงการ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ของโครงการในระหว่างงวด

35. งบการเงินที่จัดทำโดยโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุต้องประกอบด้วยรายการทุกข้อดังต่อไปนี้ (ถ้ามี)

35.1 งบแสดงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ โดยเปิดเผย

35.1.1 สินทรัพย์ ณ วันสิ้นงวด พร้อมการจัดประเภทอย่างเหมาะสม

35.1.2 เกณฑ์การกำหนดมูลค่าสินทรัพย์

35.1.3 รายละเอียดของเงินลงทุนแต่ละรายการที่มีจำนวนเงินเกินกว่าร้อยละ 5 ของสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ หรือที่เกินกว่าร้อยละ 5 ของหลักทรัพย์แต่ละประเภทหรือแต่ละชนิด

35.1.4 รายละเอียดของเงินลงทุนกับนายจ้าง

35.1.5 หนี้สินอื่นนอกเหนือจากมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้

35.2 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิที่มีไว้สำหรับจ่ายเป็นผลประโยชน์ โดยแสดง

35.2.1 เงินสมทบของนายจ้าง

35.2.2 เงินสมทบของลูกจ้าง

35.2.3 รายได้จากการลงทุน เช่น ดอกเบี้ย และเงินปันผล

35.2.4 รายได้อื่น

35.2.5 ผลประโยชน์ที่จ่ายหรือค้างจ่าย (ให้เปิดเผยแยกเป็นแต่ละรายการและจำนวนรวม เช่น ผลประโยชน์ที่จ่ายหรือค้างจ่ายเนื่องจากเกษียณอายุ เสียชีวิต และทุพพลภาพ)

35.2.6 ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

35.2.7 ค่าใช้จ่ายอื่น

35.2.8 ภาษีเงินได้

35.2.9 กำไรและขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนและการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุน

35.2.10 การรับโอนจากและการโอนออกไปยังโครงการอื่น

35.3 คำอธิบายเกี่ยวกับนโยบายการโอนสินทรัพย์ไปยังกองทุน

35.4 สำหรับโครงการผลประโยชน์ จะต้องเปิดเผยมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้ (โดยอาจแยกระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับเป็นสิทธิขาดและที่ยังไม่ได้รับเป็นสิทธิขาด) ซึ่งคำนวณจากผลประโยชน์ตามที่สัญญาไว้ภายใต้เงื่อนไขของโครงการ ตั้งแต่เริ่มให้บริการจนถึงปัจจุบันและใช้ระดับเงินเดือนปัจจุบันหรือระดับเงินเดือนที่ประมาณการไว้อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยข้อมูลนี้อาจรวมอยู่ในรายงานของนักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่แนบมาด้วย เพื่อใช้อ่านร่วมกับกับงบการเงินที่เกี่ยวข้อง

35.5 สำหรับโครงการผลประโยชน์ จะต้องมีคำอธิบายถึงข้อสมมติที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับการคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยและวิธีการที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของจำนวนเงินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่สัญญาไว้

36. รายงานของโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุต้องประกอบด้วยคำอธิบายเกี่ยวกับโครงการ ซึ่งจะจัดทำเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินหรือจัดทำเป็นรายงานแยกต่างหากก็ได้ โดยอาจมีรายการดังต่อไปนี้

36.1 ชื่อของนายจ้างและกลุ่มของลูกจ้างที่ครอบคลุมถึง

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

36.2 จำนวนของผู้เข้าร่วมโครงการที่จะได้รับผลประโยชน์ และจำนวนของผู้เข้าร่วมโครงการอื่น ๆ โดยมีการจัดประเภทตามความเหมาะสม

36.3 ประเภทของโครงการว่าเป็นโครงการสมทบเงินหรือโครงการผลประโยชน์

36.4 คำอธิบายว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีการจ่ายเงินสมทบให้โครงการหรือไม่

36.5 คำอธิบายเกี่ยวกับผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุตามที่ได้สัญญาไว้กับผู้เข้าร่วมโครงการ

36.6 คำอธิบายเกี่ยวกับเงื่อนไขต่าง ๆ ของการสิ้นสุดโครงการ

36.7 การเปลี่ยนแปลงของรายการตามย่อหน้าที่ 36.1–36.6 ระหว่างงวดที่นำเสนอรายงาน

ทั้งนี้ ถือเป็นเรื่องปกติในการอ้างอิงถึงเอกสารอื่นที่ผู้ใช้สามารถหาได้โดยง่ายและเป็นเอกสารที่อธิบายถึงโครงการดังกล่าว และการรวมเฉพาะข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงภายหลัง

วันถือปฏิบัติ

37. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินของโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์